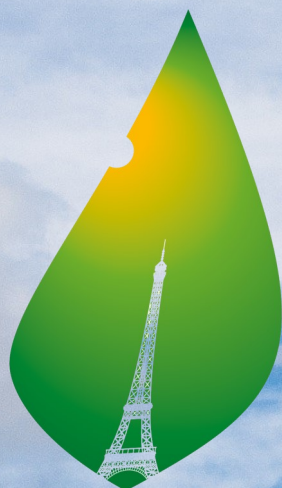

ZASTUPNIK U EUROPSKOM PARLAMENTU DAVOR ŠKRLEC

Zeleni LIST

BROJ 13 / SIJEČANJ 2016.

COP21 · CMP11

PARIS 2015

UN CLIMATE CHANGE CONFERENCE

**Rezultati UN-ove
konferencije
o klimatskim promjenama
u Parizu**

U ovom broju:

**Stroža EU pravila zbog
skandala koji potresa
automobilsku industriju**

**Prava i jednakost žena
prioriteti su Europske unije**

**Paket kružne ekonomije za
održivi razvoj Europe**

**Mladi iz Hrvatske u
Europskom parlamentu**

Odbor regija

Riječ zastupnika

Drage čitateljice i čitatelji,

pred vama je 13. broj Zelenog lista u kojem donosimo pregršt zanimljivih informacija. Nova godina započela je rekapitulacijom ishoda i rezultata UN-ove konferencije o klimatskim promjenama održane početkom prosinca u Parizu. Svjetski su čelnici postali svjesni kako klimatske promjene predstavljaju veliki globalni problem i kako bi bez djelovanja u pogledu smanjenja emisija stakleničkih plinova globalno zatoplje-

nje vjerojatno bilo veće od 2°C u odnosu na predindustrijske razine, a do kraja stoljeća moglo narasti i na 5°C. To bi u svakom pogledu imalo golemi učinak na svjetski krajolik i razine mora stoga je i spremnost svih država sudionica konferencije, njih 195, bila na dovoljnoj razini kako bi se klimatski sporazum konačno i usvojio. Veliki je to uspjeh svjetske diplomacije, a osobito Francuske kao domaćina konferencije.

Europska unija je kao predvodnica borbe protiv klimatskih promjena dala svoj veliki doprinos, a koliko borba protiv klimatskih promjena može ujedno biti akcelerator gospodarskog razvoja u održivom kontekstu jasno govori najambicioznija klimatsko-energetska politika EU-a za razdoblje do 2030. godine. U okviru su navedene mjere i ciljevi u skladu s kojima bi gospodarstvo i energetska sustav EU-a bili konkurentniji, sigurniji i održiviji. Okvirom se također želi potaknuti i ulaganje u zelene tehnologije, što bi pomoglo stvaranju radnih mjesta i

jačanju europske konkurentnosti.

Upravo u tom smjeru ide i novi paket o kružnom gospodarstvu za koji osobno smatram kako može biti još i ambiciozniji od predloženog. Na tome ćemo narednih mjeseci ustrajati u Europskom parlamentu, ali svakako ističem pohvalnu činjenicu kako ciljevi novog zakonodavnog paketa odgovaraju globalno usvojenim ciljevima održivog razvoja (SDGs) od strane Ujedinjenih naroda što im posebno daje na težini. Vjerujem stoga kako u 2016. godinu možemo krenuti s određenim optimizmom te vam na tom putu kao zastupnik u Europskom parlamentu i dalje stojim na raspolaganju.

S poštovanjem,

Davor Škrlec,

zastupnik u Europskom parlamentu

Klub zastupnika Zelenih/Europskog slobodnog saveza u Europskom parlamentu

Član

ENVI Odbor za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane

D-CA Izaslanstvo za odnose s Kanadom

Zamjenik

TRAN Odbor za promet i turizam

REGI Odbor za regionalni razvoj

D-TR Izaslanstvo u Zajedničkom parlamentarnom odboru EU-a i Turske

Impressum

Glavni urednik: Davor Škrlec

Uredništvo: Alan Kečkeš, Tanja Poša, Uroš Valentino Saraja, Nataša Vistrička, Goran Zboril

Izdavač: Ured zastupnika u Europskom parlamentu
Davora Škrleca

Ulica Klementa Crnčića 18, 10 000 Zagreb

tel.: +385 1 233 85 67

ISSN 1849-6059

KONTAKTIRAJTE NAS! www.davor-skrlec.eu

Ured u Bruxellesu:

Parlement européen
Bât. Altiero Spinelli
04E258
60, rue Wiertz / Wiertzstraat 60
B-1047 Bruxelles/Brussel
Tel.: +32(0)2 28 45828
Fax.: +32(0)2 28 49828
e-mail: davor.skrlec@europarl.europa.eu

Ured u Strasbourgu:

Parlement européen
Bât. Louise Weiss
T05115
1, avenue du Président Robert Schuman
CS 91024
F-67070 Strasbourg Cedex
Tel.: +33(0)3 88 1 75828
Fax.: +33(0)3 88 1 79828

Aktivnosti u Europskom parlamentu

POLITIKA USMJERENA NA RAZVOJ VJEŠTINA U BORBI PROTIV NEZAPOSLENOSTI MLADIH

Europska unija suočena je s kritičnim problemom nezaposlenosti mladih, pogotovo s činjenicom kako stopa nezaposlenosti drastično varira od jedne države članice do druge. Koliki su razmjeri nezaposlenosti govori podatak kako je danas oko 4,5 milijuna mladih Europljana (između 15 - 24 godina) bez posla, a oko 7 milijuna se ne školuje i ne osposobljava. Budući kako su uzroci nezaposlenosti mnogobrojni, izuzetno je važno pronaći adekvatan način na koji pristupiti svakom pojedincu kako bi se ustanovio problem te definirao što hitniji plan njegova rješavanja omogućujući konkurentnost na tržištu rada. Smatram kako veliku ulogu ima obrazovni sustav jer predstavlja put ka tržištu rada. Također, mladi bi trebali biti aktivniji u međusobnim dijalozima između obrazovnih ustanova i poslodavaca kako bi se mogle uvidjeti njihove potrebe i sukladno tome reagirati na najbolji mogući način. Potrebno je preustrojiti obrazovni sustav u smislu poticanja poduzetništva, razumijevanja ekonomije, strukovnih vještina, zelenih poslova te poslova povezanih s tradicionalnim vještinama jer oni ne pridonose samo pojedincu, već i čitavoj zajednici. Iz tih sam razloga, imajući u vidu posebice visoku stopu nezaposlenosti mladih u Republici Hrvatskoj, podržao rezoluciju Europskog parlamenta

VANJSKI ČIMBENICI KOJI OTEŽAVAJU ŽENSKO PODUZETNIŠTVO U EUROPI

Žensko poduzetništvo predstavlja potencijal rasta i razvoja koji je

danas u mnogim članicama Europske unije, nažalost, slabo prepoznat. Žene su suočene s brojnim teškoćama na putu prema vlastitom poduzeću poput nemogućnosti usklađivanja privatnog i poslovnog života, administrativnim opterećenjima, diskriminacijom u svim sferama poslovnog okruženja počevši od banaka do poslovnih partnera, smatranjima da su manje sposobne u vođenju poduzeća itd., što direktno dovodi do manjka samopouzdanja te na posljetku i odustajanja od ulaska u poduzetničko okruženje. Također, odluke o odabiru zanimanja unaprijed su potaknute tradicionalnim podjelama uloga muškaraca i žena u kojima se muškarci opredjeljuju za znanstvena i tehnološka područja, a žene za obrazovna, zdravstvena te društvena zanimanja. Prijeko je potrebno promijeniti uvriježena stajališta te omogućiti ženama ravnotežu između poslovnog i privatnog života, prije svega izmjenom Direktive o roditeljskom dopustu kojim se pozivaju države članice na razmatranje uvođenja očinskog dopusta ukoliko to već nisu uzele u obzir. Zbog navedenih problema s koji-

ma se poduzetnice suočavaju danas, kao i zbog načina njihova rješavanja, podržao sam rezoluciju Europskog parlamenta s ciljem omogućavanja boljih radnih uvjeta te jednakih mogućnosti na tržištu rada pozivajući ih na usmjeravanje u sektorima novih zelenih tehnologija te ekološkog poduzetništva koji predstavljaju veliki potencijal uz povoljno poslovno okruženje.

ULOGA MEĐUKULTURNOG DIJALOGA, KULTURNE RAZNOLIKOSTI I OBRAZOVANJA U PROMICANJU TEMELJNIH VRIJEDNOSTI EU-A

Europska unija izuzetno je dosljedna u poštivanju temeljnih načela koja zagovaraju slobodu, demokraciju, zaštitu ljudskih prava, toleranciju i jednakost. Danas smo, nažalost, svjedoci razmjera kolike mogu doseći međukulturalni sukobi uzrokovani vjerskim netrpeljivostima te nepoštivanjem drugih kultura i običaja te je iz navedenih razloga potrebno poduzeti što hitnije mjere. Potrebno je započeti od obrazovanja, odnosno stvaranja povoljnog obrazovnog okruženja koje uključuje učenje o demokraciji, vladavini prava, poštivanju svojeg i tuđeg identiteta u kojem mladi, pogotovo kroz programe mobilnosti, imaju priliku upoznati i druge kulture s kojima se možda nemaju priliku svakodnevno susresti te na taj način pridonijeti ostvarenju međukulturalnog dijaloga. Zbog navedenih razloga podržao sam rezoluciju Europskog parlamenta jer smatram kako je u današnjim vremenima tema međuvjerskih i međukulturalnih odnosa postala izuzetno osjetljiva te je vrijednost dijaloga i međusobnih dogovora tim veća.

USUSRET EUROPSKOJ ENERGETSKOJ UNIJI

Priprema europske elektroenergetske mreže za 2020.

Zastupnik Škrlec sudjelovao je u prosincu na plenarnoj sjednici Europskog parlamenta u raspravi o pripremi europske elektroenergetske mreže za 2020. godinu ususret europskoj energetskej uniji.

„Gospodine predsjedniče, poštovani povjereniče, mi smo u današnjoj raspravi ponovno zaboravili na građane. Želim ponovno istaknuti koliko je važna uloga lokalne vlasti, malih poduzetnika i građana u stvaranju energetske učinkovitosti kroz ulaganje u napredne mreže, kroz transformaciju gradova po konceptu smart cityja. Iznimno je važno da Europska uni-

ja i države članice prepoznaju važnost uključivanja građana u

energetskej tranziciju kroz kolektivne inicijative poput zadruge i da uklone ekonomske, regulatorne i administrativne prepreke. Međutim, to nije dovoljno.

Moramo ulagati u obrazovanje građana i cjeloživotnim obrazovanjem postepeno mijenjati kulturu ponašanja potrošača. U pravoj cirkularnoj ekonomiji koju povezujemo s energetskej unijom otpad moramo vratiti u gospodarstvo kao sirovinu, pa priprema za ponovnu uporabu i recikliranje imaju puno veći prioritet nego spaljivanje.“ - rekao je Škrlec u svom govoru.

20. godišnjica Daytonskoga mirovnog sporazuma

20 godina nakon potpisivanja Daytonskog sporazuma možemo reći kako je njegovo postignuće miran suživot građana i građanki Bosne i Hercegovine. Ključno je nastaviti ulagati napore za očuvanje mira u Bosni i Hercegovini kroz regionalnu suradnju, a koja će jamčiti mir u regiji te time i poduprijeti njezinu europsku integraciju.

Međutim danas u Bosni i Hercegovini moramo tražiti rješenje socijalnih i ekonomskih problema. Tijekom mog nedavnog posjeta Sarajevu u sklopu delegacije Kluba zastupnika zelenih/Europskog slobodnog sa-

veza, povodom obljetnice potpisivanja općeg sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, sastao sam se s mladima, neovisno o tome kojem narodu pripadaju, koji su mi ukazali na socijalne probleme s kojima se njihovi vršnjaci svakodnevno suočavaju zbog neobećavajuće političke situacije u kojoj se država nalazi.

Svi smo svjesni tereta prošlosti koji zasjenjuje goruće probleme sadašnjosti. Politički sustav, opterećen samim sobom, toliko kompliciran da ga ni građani Bosne i Hercegovine ne razumiju, a vjerojatno do kraja ni nje-

govi političari, ne ostavlja prijeko nužan prostor za borbu protiv nezaposlenosti i siromaštva. Svakim danom Bosna i Hercegovina gubi svoje mlade koji napuštaju državu u potrazi za sigurnom budućnošću koju ne pronalaze u svojoj državi. Bosna i Hercegovina doživljava demografsku propast. Europska unija zbog toga mora pozvati političku elitu Bosne i Hercegovine na odgovornost i reformu političkog sustava kako bi Bosna i Hercegovina konačno krenula na put prema članstvu u Europskoj uniji.

Mladi iz Hrvatske u Europskom parlamentu

Za vrijeme plenarnog zasjedanja u Strasbourgu od 14. do 17. prosinca zastupnik Davor Škrlec ugostio je pobjednike nagradnog natječaja „Inovacijama mijenjajmo svijet na bolje – razmišljaj, stvaraj i živi održivo!“, koji su svoje projekte za održivi razvoj predstavili u Europskom parlamentu.

Među mladima iz cijele Hrvatske, priliku za upoznavanje rada Europskih institucija imali su i studenti Fakulteta elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu, predstavnici udruge Bijeli krug Hrvatske te članovi stranke Održivi razvoj Hrvatske.

Posebno zanimljivo bilo je praćenje plenarne rasprave s galerije za posjetitelje na temu izbjegličke krize u Europskoj uniji za koju su mladi pokazali veliki interes i razumijevanje. Isto tako, na službenoj prezentaciji rada Europskog parlamenta koju je održala Urška Dolinšek iz Uprave za odnose s javnošću, mladi su bolje upoznali nadležnosti u kojima Europski parlament nakon stupanja na snagu Lisabonskog ugovora ima značajniju ulogu, prvenstveno u pogledu izglasavanja povjerenja Europskoj komisiji i proceduri donošenja godišnjeg proračuna Europske unije. Na zadovoljstvo svih, mladi su posjetili i Europski sud za ljudska prava gdje je kao domaćin, sutkinja Ksenija Turković, održala vrlo korisno predavanje o povijesti Suda i primjerima sudske prakse. Sutkinja Turković objasnila je u kojim slučajevima se građani mogu obratiti Sudu i za koja pitanja te koja je razlika između Europskog suda za ljudska prava i Suda Europske unije.

AFERA DIESELGATE

Stroža EU pravila zbog skandala koji potresa automobilsku industriju

Američka agencija za zaštitu okoliša izdala je 18. rujna 2015. obavijest o kršenju Zakona o čistom zraku od strane njemačkog proizvođača automobila Volkswagen. Dotična kompanija je u svoje dizelske motore u razdoblju od 2009. do 2015. ugrađivala softver za lažno prikazivanje niskih emisija dušikovih oksida koje su u stvarnim uvjetima vožnje na cesti čak do 40 puta više od dozvoljene razine. Manipuliranjem podacima o ispušnim plinovima narušen je ugled čitave automobilske industrije, ali također i stvarna slika njihova utjecaja na ljudsko zdravlje.

Umjesto automobila, zamislite da je riječ o medicinskoj opremi koja je prodana u milijunima primjereka i koja se dnevno koristi u Europskoj uniji, a čiji je softver prilagođen davanju lažnih podataka o našem zdravlju, odnosno prikazivanju da smo zdraviji nego što ustvari jesmo. Možda će vam ova usporedba pomoći da shvatite koliko je uistinu važna ova tema i koliko je važno na nju utjecati. Neadekvatno mjerenje i manipuliranje emisijama u automobilskom

sektoru opterećuje i škodi našem zdravlju i našem sustavu javnog zdravstva ne samo danas, nego i u idućih deset godina.

Tražimo li puno ako želimo živjeti na kontinentu na kojem je sigurno disati?

Pozivajući se na potpunu transparentnost, zastupnici Zelenih u Europskom parlamentu pokrenuli su [peticiju](#) kojom odbijaju prihvatiti daljnje varanje i trovanje građana u korist stvaranja profita proiz-

vođačima automobila. Europska komisija mora odmah pokrenuti istragu svih vozila na benzinski i dizelski pogon koja se nalaze na europskom tržištu kako bi se otkrilo u kojoj se mjeri softverski uređaji koriste za varanje prilikom ispitivanja emisija dušikovih oksida (NOx), ali i ostalih onečišćujućih tvari, uključujući i CO2. Cijena zagađenja zraka izuzetno je visoka kada je u pitanju ljudsko zdravlje. U Europi je svake godine evidentirano čak 400 000 preranih smrtnih

slučajeva kao posljedica loše kvalitete zraka uzrokovane toksičnim emisijama. Također, možemo govoriti i o velikom financijskom teretu jer onečišćenje zraka Europsku uniju godišnje košta oko 766 milijarda eura, a sve to plaćaju građani. Četrdeset milijuna građana EU-a izloženi su utjecaju čestica pod nazivom "PM10" koje su iznad dozvoljenih zakonskih ograničenja. "PM10" predstavlja smrtonosni oblik onečišćenja zraka kojeg emitiraju dizelski automobili. Čist zrak za sve bit će stoga još teže postići s obzirom na to da je njemački proizvođač automobila Volkswagen varao na testovima za 11 milijuna svojih dizelskih vozila. To predstavlja neviđeni zdravstveni skandal.

Osim što se ne poštuju dozvoljene granice ispušnih emisija iz vozila u Europskoj uniji, afera "Dieselgate" nedvosmisleno pokazuje kako su određeni proizvođači automobila svjesno počinili kriminalnu radnju varajući na testovima kako bi njihovim automobilima imali puno niže emisije dušikovih oksida nego što će imati tijekom vožnje na cesti. Trenutno devet od deset dizel vozila prelazi dozvoljene razine ispušnih plinova. U tijeku je borba na razini EU-a kako bi se osiguralo da novim postupcima ispitivanja laboratorijski uvjeti odražavaju stvarne uvjete na cesti, odnosno stvarnu količinu ispušnih plinova iz automobila prilikom vožnje.

Pokušavajući zadržati mit o "čistom dizelu", proizvođači automobila učinit će sve što je u njihovoj moći kako bi zataškali istragu. Institucije Europske unije ne smiju pokleknuti pod pritiscima lobista u svrhu zaštite privatnih interesa automobilske industrije na štetu zdravlja građana. Dakako, potrebno je spomenuti i neka važna gospodarska pitanja. Gdje je nestala zaštita tržišnog natjecanja na koje se toliko zaklinjemo. Koliko je ovo

varanje usporilo razvoj tržišta hibridnih i električnih automobila? Koliko je osporilo stvaranje radnih mjesta u tom sektoru automobilske industrije gdje se otvaraju ili bi se trebala otvoriti zelena ili zelenija radna mjesta? Što je s politikom Europske komisije koja promiče zelenu javnu nabavu u javnim poduzećima i javnom sektoru, pogotovo u transportu, upravo da bi se postigli klimatski ciljevi i zaštita zdravlja? Što je s financiranjem čistih tehnologija? Jer upravo su države uvele sustav da zagađivač plaća i na taj se način pune fondovi s kojima se financira razvoj obnovljivih izvora energije i čisti transport.

Manipuliranje vrijednostima ispušnih plinova ugrožen je ugled čitavog automobilskeg sektora

Zastupnici u Europskom parlamentu su 6. listopada od povjerenice Europske komisije Elzbiete Bieńkowske tražili da se izjasni postoje li u Europi, kao u SAD-u, slične afere kao ona koja se dogodila u Volkswagenu oko manipulacije vrijednostima ispušnih plinova, te koje se mjere moraju poduzeti kako bi se poboljšalo testiranje u EU. Mnogi zastupnici naglasili su kako je ovaj skandal ugrozio vjerodostojnost cijelog automobilskeg sektora te su pozvali Komisiju da ubrza uvođenje pravog ispitivanja ispušnih plinova.

Imenovani članovi Istražnog odbora za mjerenja emisija u automobilskeg sektora

Na inicijativu političke grupacije Zelenih/ESS-a, Europski parlament je 21. siječnja na plenarnoj sjednici u Strasbourgu odobrio sastav istražnog povjerenstva za mjerenje emisija u automobilskeg sektoru. Zahtjev za pokretanjem istražnog povjerenstva nastao je nakon izbijanja skandala u SAD-u

kada je otkriveno da je njemački proizvođač Volkswagen uz pomoć softwera varao na testiranjima svojih automobila smanjenim prikazom količine emisija ispušnih plinova čak do 40 puta u odnosu na stvarno stanje prilikom vožnje na cesti. Povjerenstvo ima za cilj istražiti moguće propuste država članica i Europske komisije u provođenju EU standarda, te isto tako ispitati jesu li Komisija i države članice imale dokaze o upotrebi uređaja kojima se vara pri testiranju prije izbijanja samog skandala u rujnu 2015.

Formiranje istražnog povjerenstva predstavlja važan korak u pravilnom pristupu rješavanja skandala koji potresa automobilsku industriju na razini Europske unije i svih država članica. Istraga se mora usredotočiti na uloge nadležnih nacionalnih vlasti i Komisije koje su dozvolile da dođe do ovakvog regulatornog problema. Važno je da Europski parlament preuzme punu odgovornost nad istragom ovog slučaja, a oni kojima se dokaže krivnja moraju odgovarati za svoje postupke. Komisija treba odgovoriti na ozbiljna pitanja zašto nije reagirala, već je sjedila prekrivenih ruku dok su postojale indikacije da proizvođači automobila manipulativno krše EU pravila o dozvoljenom zagađenju ispušnih plinova. Istražni odbor sastavljen od 45 članova započet će s radom već sljedećeg mjeseca. Svoje prvo privremeno izvješće predstaviti će u roku od šest mjeseci, a završno izvješće s preporukama u roku od 12 mjeseci nakon što započne s radom.

Stroži propisi Europske komisije za sigurnije i zelenije automobile

Europska komisija već je i prije otkrića o Volkswagenu počela preispitivati EU-ov pravni okvir za homologaciju motornih vozila. U

međuvremenu je zaključila da je nužna znatno dalekosežnija reforma kako bi se spriječili ponovni slučajevi nepoštovanja propisa. Prijedlog uredbe o homologaciji i nadzoru tržišta motornih vozila dopunjava rad na uvođenju pouzdanijih ispitivanja emisija (ispitivanja emisija u stvarnoj vožnji). Sadašnji se homologacijski sustav temelji na uzajamnom povjerenju: automobil certificiran u jednoj državi članici smije slobodno voziti u cijelom EU-u. Premda EU utvrđuje pravni okvir, odgovornost za provjeru poštuj li ga proizvođači posve je na nacionalnim tijelima. U nacrtu uredbe o homologaciji i nadzoru tržišta motornih vozila zadržano je načelo uzajamnog priznavanja, koje je u srži jedinstvenog tržišta EU-a, ali je nacrt usmjeren na uklanjanje nedostataka u sustavu.

Prijedlog Uredbe pomoći će da se ostvare tri glavna cilja:

1. Povećanje neovisnosti i kvalitete ispitivanja na temelju kojih automobil dolazi na tržište. Većina država članica imenuje tehničke službe kojima proizvođači automobila izravno plaćaju ispitivanja i preglede sukladnosti vozila sa zahtjevima za EU homologaciju. Komisija predlaže izmjenu tog modela plaćanja kako bi se izbjegle financijske veze između tehničkih službi i proizvođača jer mogu izazvati sukobe interesa i ugroziti neovisnost ispitivanja. U prijedlogu se još predviđa da će tehničke službe za dobivanje i zadržavanje imenovanja morati ispunjavati strože kriterije učinkovitosti te biti podvrgnute redovitom i neovisnom nadzoru. Rad nacionalnih homologacijskih tijela ocjenjivat će stručnjaci kako bi se osiguralo da se relevantna pravila rigorozno provode u cijelom EU-u.

2. Uvođenje učinkovitog sustava za nadzor tržišta radi provjere sukladnosti automobila koji su već u prometu. Premda se sadašnji propisi uglavnom odnose na preglede prije puštanja u promet, ubuduće će države članice i Komisija provoditi terenske provjere vozila koja su već na tržištu. To će omogućiti rano otkrivanje mogućih neusklađenosti i osigurati poduzimanje brzih i snažnih mjera protiv vozila za koja se utvrdi da su nesukladna i/ili da ozbiljno ugrožavaju okoliš. Sve bi države članice trebale moći poduzeti zaštitne mjere protiv nesukladnih vozila na svojem državnom području bez čekanja da država koja je izdala homologaciju to učini. Države članice morat će redovito preispitivati funkcioniranje svojih aktivnosti nadzora tržišta i te nalaze objavljivati.

3. Jačanje homologacijskog sustava većim europskim nadzorom. Komisija će imati ovlast poništiti, ograničiti ili povući imenovanje tehničkim službama koje imaju loše rezultate rada i nedovoljno strogo primjenjuju pravila. Moći će provoditi naknadna kontrolna ispitivanja (u okviru svojeg

Zajedničkog istraživačkog centra) i, ako je potrebno, pokretati povlačenja s tržišta. Time što Komisija dopušta nametanje novčanih sankcija, prijedlog će odvraćati proizvođače i tehničke službe od stavljanja ili puštanja nesukladnih vozila na tržište. Uz to, Komisija će predsjedavati provedbenim forumom u okviru kojeg će s državama članicama razviti zajedničke strategije za provjeru usklađenosti i organizirati zajedničke revizije tehničkih službi i stručna ocjenjivanja homologacijskih tijela.

Ne samo što je u prijedlogu zadržana postojeća zabrana poremećajnih uređaja, koju nacionalna tijela moraju stalno provoditi i nadzirati, nego je i dodatno pooštrena. Prema nacrtu Uredbe proizvođač će morati omogućiti pristup softverskim protokolima u automobilu. Tom se mjerom dopunjuje paket propisa o emisijama u stvarnim uvjetima vožnje koji će znatno otežati izigravanje emisijskih zahtjeva i proizvođačima nametnuti obvezu da objavljuju strategije za smanjenje emisija, kao što je slučaj u SAD-u.

Rezultati UN-ove konferencije o klimatskim promjenama u Parizu

U Parizu je od 30. studenoga do 12. prosinca održano 21. zasjedanje Konferencije stranaka (COP 21) Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o promjeni klime (UNFCCC) i 11. zasjedanje sastanka stranaka Kyotskog protokola (CMP 11).

Klimatske promjene velik su globalni problem i bez djelovanja u pogledu smanjenja globalnih emisija stakleničkih plinova globalno bi zatopljenje vjerojatno bilo veće od 2°C u odnosu na predindustrijske razine, a do kraja stoljeća moglo bi narasti i na 5°C. To bi imalo golemi učinak na svjetski krajolik i razine mora. Stoga su se i prije početka same konferencije, 24. listopada, čelnici EU-a složili s najambicioznijom klimatsko-energetskom politikom za razdoblje do 2030. kao doprinosom Europe u borbi protiv klimatskih promjena. Okvir klimatske i energetske politike do 2030. obuhvaća nekoliko ciljeva:

- obvezujući cilj EU-a da se do 2030. emisije stakleničkih plinova smanje za 40 % u usporedbi s 1990.
- cilj potrošnje obnovljive energije od najmanje 27 %
- povećanje energetske učinkovitosti za 27 %
- dovršenje unutarnjeg energetskog tržišta ostvarenjem postojećeg cilja elektroenergetske povezanosti od 10 % i povezivanje energetske otoka, posebno baltskih država i Iberijskog poluotoka

U okviru su navedene mjere i ciljevi u skladu s kojima bi gospodarstvo i energetski sustav EU-a bili konkurentniji, sigurniji i

održiviji. Okvirom se također želi potaknuti ulaganje u zelene tehnologije, što bi pomoglo stvaranju radnih mjesta i jačanju europske konkurentnosti. Konačno, 195 država svijeta 12. je prosinca u Parizu postiglo novi globalni sporazum o klimatskim promjenama. Ishod sporazuma uravnotežen je i uključuje plan djelovanja da se globalno zatopljenje ograniči na razini „znatno manjoj od 2°C“. Luksemburška ministrica okoliša Carole Dieschbourg, izjavila je tom prilikom: „Danas trebamo biti ponosni. Dogovorili smo prvi pravno obvezujući i univerzalni sporazum o klimi, a svijet njime kreće smjerom izbjegavanja opasnih klimatskih promjena. To je plan za bolji, pravedniji i održiv svijet. EU je nastojao da sporazum bude što snažniji. Tijekom svih pregovora uspješno smo podizali mostove za suradnju. Ali nemojmo zaboraviti da pariški sporazum predstavlja tek početak dugog puto-

vanja. Na nama je sada odgovornost da ovaj sporazum pretočimo u djelovanje i to zajedno sa svim dionicima - nevladinim organizacijama, poslovnom zajednicom i svakim pojedinim građaninom.“ Prije pariške konferencije i za vrijeme njezina trajanja zemlje su podnosile sveobuhvatne nacionalne planove klimatskog djelovanja za smanjivanje emisija kako bi se porast prosječne svjetske temperature ograničio na 1,5°C. Vlade su se također složile kako će svakih pet godina obavještavati o svojim doprinosima za postavljanje ambicioznijih ciljeva te se izvještavati međusobno, kao i javnost, o tome kako napreduju u provedbi svojih ciljeva u svrhu transparentnosti i nadzora. EU i ostale razvijene zemlje i dalje će financirati borbu protiv klimatskih promjena kako bi zemljama u razvoju pomogle da smanje emisije i izgrade otpornost na učinke klimatskih promjena.

Prava i jednakost žena prioriteti su Europske unije

Nedvojbeno je kako je nasilje nad ženama raširena i, nažalost, često neprijavljena povreda ljudskih prava diljem Europske unije. Poražavajuća je brojka kako čak 86 posto žena koje su žrtve nasilja, ne prijavljuje svoja iskustva policiji niti nekoj od organizacija za pružanje pomoći žrtvama. Osim što većina žena koje su žrtve nasilja na taj način ne stupa u kontakt s pravosudnim sustavom, gotovo jedna od pet žena nije niti svjesna postojanja službe za potporu žrtvama nasilja u svojoj zemlji.

Istraživanje koje je provela Agencija Europske unije za temeljna prava (FRA) odgovor je na zahtjev Europskog parlamenta za podacima o nasilju nad ženama. FRA je proveo 42 000 intervjua uživo s nasumičnim uzorkom žena diljem 28 država članica EU-a. Ovim istraživanjem pokazano je da nasilje nad ženama, a posebno rodno utemeljeno nasilje koje nerazmjerno pogađa žene, predstavlja znatnu povredu ljudskih prava koju EU nikako ne smije previdjeti. Nasilje nad ženama, koje obuhvaća kaznena djela kao što su seksualno zlostavljanje, silovanje i „obiteljsko nasilje“, koja

nerazmjerno utječu na žene, povreda je temeljnih prava žena u pogledu dostojanstva, jednakosti i pristupa pravosuđu. Prema posljednjem provedenom ispitivanju Agencije Europske unije za temeljna prava (FRA), čak 81 % Hrvatica smatra kako je nasilje nad ženama vrlo učestalo ili prilično učestalo u našoj zemlji, što nas svrstava na nezavidno drugo mjesto od 28 država članica i iznad je prosjeka Europske unije.

Ratifikacija Istanbulske konvencije, zašto čekamo?

U svibnju 2011. godine, u Istanbulu je usvojena Konvencija Vi-

jeća Europe o sprječavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i obiteljskog nasilja kojom je potvrđeno da je nasilje nad ženama ozbiljno kršenje ljudskih prava i oblik diskriminacije. Konvencija je stupila na snagu 1. kolovoza 2014. godine (nakon što je ispunjen uvjet od 10 ratifikacija, uključujući 8 od strane zemalja članica Vijeća Europe). Hrvatska je 22. siječnja 2013. postala 27. članica koja je potpisala Istanbulsku konvenciju, no još uvijek je nije ratificirala, što nas čini skoro pa jedinom državom u regiji koja to i dalje odbija učiniti (Bosna i Hercegovina, Srbija i Albanija su je ratifi-

cirale). Riječ je o međunarodnom ugovoru koji osigurava sveobuhvatnu zaštitu žena od različitih oblika nasilja te progon i kažnjavanje samih počinitelja nasilja. Hrvatska još uvijek nije ratificirala Istanbulsku konvenciju koja se s razlogom smatra prvim obvezujućim pravnim instrumentom sveobuhvatne zaštite žena od različitih oblika nasilja, što nas čini skoro pa jedino zemljom u regiji koja to nije učinila

Svrha ove Konvencije je zaštititi žene od svih oblika nasilja te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji, pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promovirati punu ravnopravnost žena i muškaraca, uključujući i osnaživanje žena, izraditi sveobuhvatni okvir, politike i mjere za zaštitu i pomoć svim žrtvama nasilja nad ženama i nasilja u obitelji, promovirati međunarodnu suradnju radi suzbijanja nasilja nad ženama i nasilja u obitelji, pružiti potporu i pomoć organizacijama i tijelima nadležnim za provedbu zakona učinkovitom suradnjom radi usvajanja sveobuhvatnog pristupa suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji.

EU i države članice u zajedničkim naporima trebale bi raditi na istraživanju i uočavanju nasilja nad ženama u područjima zapošljavanja, obrazovanja, zdravlja te informacijskih i komunikacijskih tehnologija. Potrebno je što prije poduzeti sve neophodne zakonodavne i druge mjere, kako bi se ratifikacijom Istanbulske konvencije i donošenjem nacionalnih akcijskih planova o nasilju nad žena-

ma, konačno uveli novi standardi u svrhu postizanja učinkovite zaštite dostojanstva, jednakosti, i prava žena, i ono najvažnije, kako bi se potaknulo prijavljivanje nasilničkog ponašanja te osigurala dovoljno sredstava za pomoć žrtvama.

Peticija za ratifikaciju Istanbulske konvencije

Inicijativa Centra za žene žrtve rata - ROSA, u suradnji s brojnim ženskim organizacijama i mrežama iz Hrvatske i Europe, pokrenula je **kampanju i potpisivanje peticije** posvećenoj ratifikaciji i punoj primjeni Konvencije. U svojoj kampanji ističu kako je Konvencija važan korak naprijed, no da je potrebna njezina puna provedba i preuzimanje obaveza od strane država stranaka Konvencije da bi se zaista djelovalo protiv nasilja nad ženama i njihovom djecom.

Kao sveobuhvatni instrument na europskoj razini kojim se nastoje eliminirati svi oblici nasilja nad ženama, Konvencija se fokusira na pet područja zaštite od nasilja - prevencija, zaštita, zakonske odredbe, progon počinitelja i praćenje provedbe. Kao takva trebala bi potaknuti značajne promjene i postaviti standarde za opsežne mjere za sprječavanje i suzbijanje nasilja nad ženama.

Seksualno uznemiravanje na radnom mjestu

Ratifikacijom konvencije Hrvatska bi se obvezala poduzeti konkretne korake u borbi protiv seksualnog zlostavljanja i uznemiravanja, što je nažalost danas postala vrlo učestala pojava i na radnom mjestu. Prema podaci-

ma koje je iznijela Agencija Europske unije za temeljna prava (FRA), seksualno uznemiravanje rašireno je i uobičajeno iskustvo za mnoge žene u Europskoj uniji. Primjerice, među ženama koje su doži-vjele seksualno uznemiravanje najmanje jedanput od 15. godine života, 32 % navelo je kolegu, šefa ili klijenta kao počinitelja. Kao odgovor na to, organizacije poslodavaca i sindikati trebali bi podizati svijest o seksualnom uznemiravanju i poticati žene da prijavljuju incidente.

Žene stručnjaci na menadžerskim i ostalim visokim položajima izložene su riziku od seksualnog uznemiravanja od čega je čak 75 % njih doživjelo seksualno uznemiravanje u svom životu. Razlozi za to su izloženost radnim okruženjima i situacijama u kojima je povećan rizik od zlostavljanja, kao i mogućnost da su žene stručnjaci svjesnije toga što predstavlja seksualno uznemiravanje.

Strateški okvir EU-a o zdravlju i sigurnosti na radu 2014. - 2020.

Sprječavanje profesionalnih rizika i promicanje sigurnosti i zdravlja na radu ključni su za poboljšanje radnih uvjeta, a time i zdravlja radnika, što zauzvrat ima znatne društvene i ekonomske koristi za dotičnog radnika i cijelo gospodarstvo. Važnost mjera zdravlja i sigurnosti na radu odnose se također na posebne izazove i rizike s kojima se žene susreću na radnom mjestu, uključujući seksualno uznemiravanje. U Europskoj uniji je puno više žena zaposleno u uslužnom sektoru

nego u industriji, te su žene uglavnom zaposlene u zdravstvenom i socijalnom sektoru, u maloprodaji, proizvodnji, obrazovanju i poduzetništvu, a sve više njih zaposleno je na nepuno radno vrijeme i u povremenom radu, što ima bitne posljedice u vezi sa zdravljem i sigurnošću na radu.

U rezoluciji Europskog parlamenta o strateškom okviru EU-a o zdravlju i sigurnosti na radu 2014. – 2020. posebno se ističe važnost mjera zdravlja i sigurnosti na radu koje se odnose na posebne izazove i rizike s kojima se žene susreću na radnom mjestu, uključujući seksualno uznemiravanje; stoga se poziva Komisiju i socijalne partnere da zajamče uravnoteženiju zastupljenost muškaraca i žena u svim postupcima socijalnih dijaloga; te da se uzme u obzir dimenziju jednakosti spolova kao dio revizije strateškog okvira u vezi sa sigurnošću i zdravljem na radu za 2016. godinu. Potrebno je razraditi europsku strategiju za borbu protiv nasilja na ženama na radnom mjestu te kao dio tog postupka revidirati Direktivu 2006/54/EZ kako bi se proširilo njezino područje djelovanja tako da obuhvaća nove oblike nasilja i uznemiravanja. Države članice moraju se obvezati u provedbi preporuka Komisije 92/131/EEZ u cilju jačanja osviještenosti o seksualnom uznemiravanju i drugim oblicima seksualnog maltretiranja.

Žensko poduzetništvo

Europski parlament 19. siječnja usvojio je prijedlog rezolucije o vanjskim čimbenicima koji otežavaju žensko poduzetništvo u

Europskoj uniji budući da je 2012. u 28 država članica EU-a udio žena među poduzetnicima bio samo 31 % (10,3 milijuna), a od ukupnog broja samozaposlenih u Europskoj uniji samo 34,4 % žene. Iz toga je jasno kako udio žena u poduzetništvu zaostaje za udjelom muškaraca u svim državama članicama te također postoji nedovoljna zastupljenost žena na upravljačkim pozicijama, stoga se poziva Komisiju da zajamči potpunu integraciju aspekta jednakosti spolova u sve buduće politike u području poduzetništva, a države članice da prepoznaju vrijednost ženskog poduzetništva za svoja gospodarstva te da utvrde prepreke koje treba svladati.

U rezoluciji se navodi kako žene imaju ogroman poduzetnički potencijal te da žensko poduzetništvo podrazumijeva gospodarski rast, otvaranje radnih mjesta i jačanje položaja žena. Posebno su istaknute nove zelene tehnologije i ekološko poduzetništvo kao sektor s ogromnim potencijalom za razvoj i poticanje ravnopravnosti u poduzetništvu, u smislu jednakog

pristupa financiranju i jednakog broja žena i muškaraca u tom području. Pozivaju se države članice i regije da predlože konkretne strategije za promicanje kulture ženskog poduzetništva imajući na umu napore koji se ulažu u potrebe, motive i uvjete u vezi s iskorjenjivanjem rodni stereotipa kao i različite stilove upravljanja i vođenja te nove načine organizacije i vođenja poduzeća.

Ističe se kako je potrebno promijeniti tradicionalnu raspodjelu uloga muškaraca i žena u društvu, na radnom mjestu i u obitelji, potičući muškarce da više sudjeluju u kućanskim poslovima i skrbi o uzdržanim članovima obitelji uvođenjem, primjerice, obveznog očinskog dopusta, neprenosivog roditeljskog dopusta i javnih politika koje omogućuju postizanje stvarne ravnoteže između obiteljskih i poslovnih obveza. Osim toga, navodi se važnost poduzimanja mjera u području informacija i mreža, pristupa financiranju, poduzetničkog obrazovanja i osposobljavanja te socijalnog poduzetništva.

Odbor regija

Odbor regija savjetodavno je tijelo EU-a koje čine izabrani lokalni i regionalni predstavnici iz svih 28 država članica. Oni u Odboru regija iznose svoja mišljenja o zakonodavstvu EU-a koje izravno utječe na regije i gradove.

Odbor regija savjetodavno je tijelo koje predstavlja regionalna i lokalna tijela u Uniji. Zastupa njihove interese pred Vijećem i Komisijom, kojima izdaje mišljenja.

Odbor regija sastoji se od 344 člana koji predstavljaju regionalne i lokalne vlasti država članica Unije. Izdaje mišljenja u slučajevima kada je prema Ugovoru obavezno savjetovanje, kada je savjetovanje neobavezno i na vlastitu inicijativu ako to smatra primjerenim. Njegovi članovi nisu vezani nikakvim obvezujućim napucima. U općem interesu Unije potpuno su neovisni u obavljanju svojih dužnosti.

Prema izjavi o misiji Odbora regija to je politička skupština izabranih regionalnih i lokalnih predstavnika u službi europske integracije i osigurava predstavljanje svih teritorijalnih područja, regija, gradova i općina Europske unije u institucijama.

Zadaća mu je uključiti regionalne i lokalne vlasti u europski proces odlučivanja i tako poticati veće sudjelovanje građana.

Da bi što bolje izvršavao tu ulogu, Odbor je dugo tražio pravo obraćanja Sudu Europske unije u slučajevima nepoštovanja načela supsidijarnosti. Nakon stupanja na snagu Ugovora iz

Lisabona ima to pravo u skladu s uvjetima iz članka 8. Protokola br. 2 o primjeni načela supsidijarnosti i proporcionalnosti.

Čime se bavi Odbor regija?

Odbor regija omogućuje regijama i gradovima da službeno iznesu svoje stavove u zakonodavnim postupcima EU-a i tako osigurava poštovanje položaja i potreba regionalnih i lokalnih vlasti.

Europska komisija, Vijeće EU-a i Europski parlament dužni su se savjetovati s Odborom regija pri izradi zakonodavstva o pitanjima koja se odnose na lokalnu i regionalnu upravu, primjerice zdravstvo, obrazovanje, zapošljavanje, socijalnu politiku, gospodarsku i društvenu koheziju, promet, energetiku i klimatske promjene. Ako to

ne učine, Odbor regija predmet može uputiti Sudu

Kad se Odboru regija dostavi zakonodavni prijedlog, on sastavlja i donosi mišljenje te ga prosljeđuje relevantnim institucijama EU-a. Odbor regija donosi i mišljenja na vlastitu inicijativu.

Sastav

Članovi Odbora regija izabrani su predstavnici u lokalnim ili regionalnim tijelima vlasti. Svaka država predlaže članove po svojem izboru, a Vijeće EU-a imenuje ih na petogodišnje mandate, koji se mogu obnoviti. Broj članova po državi ovisi o broju stanovnika te države.

Članovi iz jedne države čine nacionalno izaslanstvo koje

Uloga: savjetodavno tijelo EU-a koje predstavlja europske regionalne i lokalne vlasti

Predsjednik: Markku Markkula (EPP/FI), član Gradskog vijeća Espooa u Finskoj

Članovi: 350 iz svih država članica EU-a

Godina osnivanja: 1994.

Lokacija: Bruxelles (Belgija)

Web stranica: [Odbor regija](#)

odražava političku, geografsku, regionalnu i lokalnu ravnotežu te države.

Svaki član može se i pridružiti nekom političkom klubu u Odboru regija. Trenutačno postoji pet političkih klubova koji predstavljaju niz stranačkih pripadnosti: Europska pučka stranka (EPP), Stranka europskih socijalista (PES), Klub Saveza liberala i demokrata za Europu (ALDE), Klub Europskog saveza (EA) i Klub Europskih konzervativaca i reformista (ECR). Članovi se ne moraju pridružiti nijednoj političkoj stranci ako to ne žele (nezavisni članovi).

Odbor regija imenuje predsjednika izabranog među svojim članovima na mandat od dvije i pol godine.

Kako funkcionira Odbor regija?

Odbor regija imenuje izvjestitelja (jedan od članova) koji se savjetuje s dionicima i sastavlja mišljenje. Tada povjerenstvo Odbora regija za odgovarajuće područje politike raspravlja o mišljenju i prihvaća ga. Zatim se na plenarnoj sjednici mišljenje pred-

stavlja svim članovima, koji glasuju o njegovoj izmjeni i donošenju. Naposljetku se mišljenje prosljeđuje i dostavlja svim relevantnim institucijama EU-a.

Tijekom godine održi se najviše šest plenarnih sjednica, na kojima se donose mišljenja o između 50 i 80 zakonodavnih projekata.

Odbor regija i vi

Odbor regija potiče sudjelovanje na svim razinama, od regionalnih i lokalnih vlasti do pojedinačnih građana. Regionalne i lokalne vlasti, udruženja, nevladine organiza-

cije, stručnjaci i članovi akademske zajednice mogu sudjelovati u anketama, savjetovanjima i događanjima na internetu. U natječaju za nagradu Europska poduzetnička regija mogu sudjelovati sve regije s političkim nadležnostima, a na natječaje za najbolji doktorski rad mogu se prijaviti članovi akademske zajednice.

Odbor regija uspostavio je nekoliko mreža kako bi regije i gradovi EU-a mogli razmjenjivati najbolje prakse, surađivati i pridonositi raspravi u EU-u o raznim temama, primjerice gospodarskom rastu i zapošljavanju, borbi protiv klimatskih promjena, prekograničnoj suradnji, razvoju i supsidijarnosti.

Lokalne i regionalne vlasti mogu i potpisati Povelju o višerazinskom upravljanju u Europi, kojom se pridonosi promidžbi legitimnosti i odgovornosti gradova i regija u provedbi javnih politika EU-a.

EKOLOŠKI UZGOJ U EUROPI

Znate li što je ekološki uzgoj?

Hvala vam što ste mi se pridružili na ovom putu!

To je način proizvodnje hrane koji je primjenom što "održivijih" metoda bolje usklađen s prirodom i okolišem. Te metode pomažu u sprječavanju nestajanja bioraznolikosti, poboljšavaju plodnost tla te održavaju kvalitetu vode.

To, na primjer, znači da poljoprivrednik koji je mene uzgajao nije koristio kemijske pesticide i umjetna gnojiva.

Koje vrste proizvoda mogu biti ekološke? Voće, povrće, sir, meso, jaja, kruh, žitarice, kava, mlijeko, kolači, pekmez, jogurt i još mnogi drugi.

Sada znate kako sam završila u vašoj kutiji za užinu – svjež, ukusan i izvorni proizvod iz održivog uzgoja u Europi.

Zašto ne biste potražili logotip Europske unije za ekološku proizvodnju?

Kada sljedeći put odete nešto kupiti, sami ili s obitelji, pokušajte ga uočiti u svojoj lokalnoj trgovini, u posebnim trgovinama ekoloških proizvoda, u trgovini poljoprivrednih proizvoda ili na seoskom štandu, na zelenoj tržnici, u paketu kućne dostave ili na nekom drugom mjestu. Dobro otvorite oči!

Znate li što znači logotip Europske unije za ekološku proizvodnju?

On potvrđuje da ja potječem iz ekološkog uzgoja. Sadrži informacije o tome gdje i kako sam uzgojena te tko me uzgajao. Poljoprivrednici (uzgajivači) smiju koristiti tu oznaku samo ako slijede stroga pravila i kontrole koje služe za zaštitu okoliša i dobrobiti životinja.

Pridružite mi se na putu od njive do kutije za užinu i otkrijte što znači ekološki uzgoj...

Što je moj uzgajivač morao učiniti da bi mogao koristiti logotip Europske unije za ekološku proizvodnju?

Morao se obratiti tijelu nadležnom za ekološku kontrolu u svojoj zemlji članici. Inspektor je obišao njegovu farmu te provjerio i odobrio njegov rad. Dobio je certifikat kojim se potvrđuje da smije koristiti logotip Europske unije za ekološku proizvodnju na svojim proizvodima. Inspektori ga posjećuju barem jedanput godišnje.

Svi sudionici ekološkog lanca koji žele koristiti taj logotip moraju proći kontrole. Na primjer, proizvođač koji od mene radi sok od jabuka. Prodavač koji me prodaje vama i vašoj obitelji.

Što se još događa na ekološkoj farmi?

Moj uzgajivač uzgaja i stoku. Ovce i krave daju ekološko mlijeko i meso. U njihovim se stajama nalazi svježa slama za ležanje te ekološka stočna hrana. Na taj način životinje same stvaraju gnojivo pa tlo dobiva dovoljno hranjivih tvari za urod. Moj uzgajivač mora životinjama osigurati dovoljno prostora za kretanje i ugodno življenje. Mora brinuti za njihovu dobrobit.

Kada vidite logotip Europske unije za ekološku proizvodnju, možete biti potpuno sigurni da je hrana koju jedete proizvedena u skladu sa strogim pravilima EU-a o zaštiti okoliša i dobrobiti životinja te da se redovito provjerava.